

Erdészeti rendeletek tára.

Királyi leirat

1881. évi július hó 15-ről, azon határozmányokról, melyek szerint a horvát-szlavon határőrvidék közgazgatásának átadása, ezen vidéknek a hasonló nevű országokkal s ez által magyar koronám országaival való egyesítésénél eszközlendő.*)

5. §. A határőrvidéki erdőigazgatóság által 1871. évi június 8-án kelt elhatározásom értelmében végzett teendők, a mennyiben az 1873. évi XXX. magyar törvényczikk 7. §-a (1873. deczember 30-án kelt horvát törvény) s az 1869. évi II. horvát törvényczikk 6. §-a szerint a horvát-szlavon országos kormány autonom hatáskörébe tartoznak, egy nagyobb és egy kisebb rangu határőrvidéki erdészeti hivatalnokkal együtt a bánra, mint királyi biztosra szállanak át.

7. §. Az erdei szolgálomaknak a horvát-szlavon határőrvidéken való megváltására rendelt központi bizottság mostani szervezetében a bánnak, mint királyi biztosnak rendeltetik alá.

Reá száll tehát különösen az osztályhatározatok megerősítésének joga, ugy a mint azt a határőrvidék lakosságának faizási, legeltetési s erdőtermékhasználati joga tárgyában 1871. június 8-áról kelt törvény 9. §-a szerint eddig a zágrábi főhadparancsnokság, mint határőrvidéki közigazgatási hatóság gyakorolta.

14. §. A határőrvidéki igazgatás erdészeti osztálya, a magyar királyi erdőigazgatóságok számára meghatározott hatáskörrel erdőigazgatósággá alakulván, közvetlenül a földmivelés-, ipar- és kereskedelemügyi magyar királyi miniszterium alá helyeztetik.

15. §. A vagyon-községek erdőgazdaságának fővezetését és felügyeletét, mely a bánnak van fentartva, külön törvény fogja meghatározni.

A bánnak befolyása a határőrvidéki állami erdők azon koros fával biró állabjainak értékesítésére, melyek határőrvidéki beruházási czélokra szánvák, ezen beruházási jövedelmek kipuhatólása, kezelése, rendeltetése és felhasználása tárgyában mai napon kiadott rendeletem által van szabályozva.

16. §. A belügyi-, igazságügyi- és pénzügyi osztályoknak az 1871. június 11-éről kelt rendelet D) betüje alatt megszabott közreműködése az állami erdő-gazdászatot érdeklő árverési-, eladási- és szerződési tárgyalásoknál, az autonom és közös határőrvidéki igazgatási osztályok különválasztása folytán, megszünik.

*) Ezen királyi leirathból az erdészetre vonatkozó lényegesebb §§-at közöljük.

Az ugyanazon rendelet értelmében eddigelé a határőrvidéki erdészeti osztályt illetett autonóm teendők (5. §.) a bánra, mint királyi biztosra szállanak át.

17. §. Ellenben a határőrvidéki igazgatás erdészeti osztályához, midőn magyar királyi erdőigazgatósággá alakul, a könyvelési és számellenőrzési teendők ellátása végett, a határőrvidéki közös számvevőségi osztály eddigi állományából 1 számtanácsos, 3 számtiszt s 1 járulnok, a segédhivatali teendők ellátására pedig a közös segédhivatal személyzetéből 2 napdíjason kívül 1 másodosztályu irodatiszt és 1 járulnok osztandó be.

Ferencz József. s. k.

Tisza Kálmán, s. k.

Bedekovich Kálmán, s. k.

Gróf Pejacevich László, s. k.

~~~~~

Valamennyi közigazgatási bizottságnak.

39.751. sz. Az erdélyi gazdasági egylet mult évi 412. sz. a. hozám intézett kérelme alapján szükségesnek tartom felhivni a bizottságnak figyelmét F e k e t e Lajos k. erdőakadémiai tanárnak az erdőtörvényről irt azon ismertetésére, melyet az előbb nevezett egylet „Beszélések az új erdőtörvényről“ czim alatt a mult évben kiadott. E könyvnyen megérthető és népszerű nyelven irt munka alkalmas arra, hogy belőle mindazok, kik kellő erdészeti ismeretekkel nem bírnak, az erdőtörvény szakszerű intézkedéseinek céljáról és értelméről kellő tájékozást szerezhessenek, s ennélfogva kívánatosnak tartom, hogy azon körökben, melyeket az erdőtörvény közelebbről érdekel, minél nagyobb mérvben elterjedjen. Elvárom tehát a bizottságtól, hogy e munkára az érdekelteknek figyelmét felhívja s egyszersmind a tudakozódóknak arra nézve is tájékozással szolgáljon, miszerint Fekete könyve nagyobb mennyiségben közvetlenül az erdélyi gazdasági egyletnél, egyes példányokban pedig Stein János, vagy Demjén László könyvkereskedőknél Kolozsvártt, és példányonként 20 krajczárért szerzhető meg. = Budapest 1881. márcziushó 6-án.

B. Kemény.

~~~~~

A m. kir. pénzügyminiszter, f. évi 43,200. szám alatt a következő körrendeletet bocsátotta ki az ország összes törvényhatóságaihoz, — a vadászati jegyek tárgyában.

Felmerült kételyek elosztása és egyöntetű eljárás céljából, hivatkozással a folyó évi juniushó végével lejáró vadászati jegyek meguji-

tása, valamint az 1881. év második felében először váltandó vadászati jegyek kiállítása tárgyában folyó évi június 3-án 34.624. szám alatt az ország összes törvényhatóságaihoz intézett rendeletemre, mihez tartás végett ezennel értesitem a törvényhatóságot, hogy az ilyen jegyek megújítása iránti folyamodványok oly esetben, midőn a kérelmező feleknek az 1875. évi XXI. t.-cz. 3. szakasza rendelkezései szerint 50 kros bélyeggel ellátott folyamodványok folytán már a folyó év első felében is vadászati jegyek adattak ki, az idézett törvényes intézkedés értelmében nem képezik újabb bélyegilleték tárgyát.

Önként értetik, hogy azon felek, kik 1881. év második felében vadászati jegyek kiadásáért először folyamodnak, vagy az első félévben vadászati jegyet nem váltottak, ebbeli kérvényüket a törvényszerű 50 kros bélyegjeggyel ellátni tartoznak.

~~~~~

Körrendelet valamennyi kir. erdőfelügyelőséghez.

20.432. szám. A Franklin-társulat nevű magyar irodalmi intézet és könyvnyomda által hozzám intézett kérés alapján felhivom az erdőfelügyelőség figyelmét Dr. Klekner Alajos jogtanárnak a nevezett társulat kiadásában Budapesten közelebb megjelent és 2 forintért kapható „Az erdőtörvény magyarázata“ című munkájára, mint a mely az említett törvény intézkedéseit illetőleg több részben tájékozással szolgálhat.

Budapest, 1881. júniushó 29-én.

A miniszter helyett:

Matlekovics,
h. államtitkár.

~~~~~

Erdészeti és rendőri kihágási ügyekben

a szolgabírósegédeknek biráskodási joggal való felruházása tárgyában egy előfordult eset alkalmából a belügyminiszter rendeletileg olyképen intézkedett, hogy akkor, midőn a járási szolgabíró szabadságidőt nyervén, hivatalát elhagyja, vagy bejelenti, hogy betegség miatt annak vezetésére nem képes, és a megye hatósága ugy egyik, mint másik esetben az ekként akadályozott szolgabíró helyett a szolgabíró-segédet forma szerint különösen megbizza, ezen esetben a szolgabírói hivatal vezetésére ilyképen helyettesített szolgabíró-segéd addig, míg a szolgabíró a hivatal vezetését ismét átveszi, önállóan működni, illetőleg a biráskodást is önállóan gyakorolni jogosult. Egyéb esetekben a megyei szervezési szabályrendeleték értelmében a szolgabíró-segéd csak a szolgabíró megbízásából s ennek felelősségére járhat el.

Utasítás az erdőgazdasági

(Kiadatott a földmivelés-, ipar- és kereskedelemügyi

Főhasználatok

osztagok

1. tag,

A) *Üzemosziály.*

I. vágássorozat.

Kihasználásra előíratott						Tényleg ki lett							
terület			f a h o z a m			évszám	vágásmód	kihasznált terület			nyert		
valódi I. t. h. osz- tályra 300 tm. fa- termésre átszámított	egyenként	összesen	fanem	választék	valódi I. t. h. osz- tályra 300 tm. fa- termésre átszámított			épületfa	szerszámfa	tüzifa	tömörkőb- méter		
												kat. hold	tömörkőb- méter
4	3·1	3·7	1009	}bükk{ galyfa	hasábf galyfa	1885	végvágás	4	3·1	3·7	.	16	.
		252	1261			.	.	¹⁾ 1167					
						.	.	²⁾ 28					
					Összesen			4	3	13·7	.	16	1190

¹⁾ Hasáb és galyfa vegyesen.

²⁾ A vágásban visszamaradt feldolgozhatlan törzs-, ág- és galyfából szekérszámra adatott el.

üzemtervek készítése iránt.

m. k. minister által 1880. évi 23374. szám alatt.)

(Vége.)

nyilvántartása
szerint.

17-ik minta.

2. osztag.

használva												K é r e g,									
fatömeg								Tóárban befolyt ösz- szeg, vagy érték		Tövön maradt ki nem- használható fatömeg		Termelési apadék		Összesen		Egész fatömeg		kihasználtatott			ki nem használtatott
e g e s z s e n								frt	kr	tömörköbméter		tm.	mm.	mennyi- ség		nyert pénz- összeg tövön számítva	frt	kr	tm.		
folgy	cser	bükk és gyertyán	kóris ju- har szil	nyár és fűz	összesen		tömeg							súly							
tömörköbméter								frt	kr	tömörköbméter		tm.	mm.	frt	kr	tm.					
.	.	.	16	.	.	16	34	80													
.	.	1162	.	.	.	1162	557	76													
.	.	28	.	.	.	28	7	.													
.	.	1190	16	.	.	1206	599	56	.	90	90	1296	.	.	.	.	.	.	.		

Előhasználatok

osztagok

A) Üzemosztály.

I. vágássorozat.

II. tag.

Előhasználatra előíratott						Megjegyzés.	
Az előhasználat neme	terület	F a t ö m e g			fanem		választék
		holdankint	összesen	v			
		k. h.					
Tisztázó vágat	34	8	272	bükk	{ 20% hasábfa, 80% selejtes és galyfa		

nyilvántartása

szerint.

19-ik minta.

14. osztag.

Tényleg foganatósított							Megjegyzés.	
Évszám	Előhasználat neme	Terület	fatömeg			Töárban nyert pénzösszeg vagy érték		
			Összesen	fanem	választék	frt		kr
		k h.	tm.					
1881	Tisztázó vágat	16·4	138	bükk és gyertyán	tüzifa	34	50	A fatömeg csak mint száraz tüzifa szeker- számra volt ér- tékesíthető.
1882	" "	15 5	128	"	"	32	.	
1883	" "	2·1	20	"	"	5	.	
	Összesen	34	286	.	.	71	50	

nyilvántartása

20. minta.

szerint.

foganatosított előhasználatok										Tőárban nyert pénz- összeg vagy érték		Megjegyzés	
használt fatömeg													
Öngyárulás útján keletkezett fenyőfa	Esetlegesen hasz- nálat	választék szerint		fanemek szerint						összesen	frt	kr	
		haszonfa	tűzifa	tölgy	cser	bükk és gyertyán	kóris, juhar, szil	nyár, fűz					
m ö r k ö b m é t e r										frt	kr		
.	.	.	138	.	.	138	.	.	.	138	34	50	
.	.	.	138	.	.	138	.	.	.	138	34	50	

Mellékhasználatok nyilvántartása.

21. minta.

Tag	Osztag	Tervezett mellékhasználatok					Megjegyzés.
		Legel- tetés	Makkol- tatás	Fü- kaszálás	Alom- szedés	Kavics és kőfejtés	
szám		kat. holdterületen					
A) Üzemosztály.							
<i>I. vágássorozat.</i>							
I	1	.	41	.	.	.	} 1888-ig
II	15	50	50	.	.	.	
"	16	.	.	1	.	.	} 1888-ig
"	17	39	39	.	.	.	
"	19	59	59	.	.	.	
"	20	22	22	.	.	.	
"	21	106	106	.	.	.	
"	22	39	.	.	.	.	} 1885-ig
III	23	48	.	.	.	.	
"	24	102	.	.	.	.	} 1885-ig
"	25	51	.	.	.	.	
"	28	.	.	1	.	.	
"	30	149	.	.	.	.	
"	31	62	.	.	.	.	
IV	33	39	.	.	.	.	} 1888-ig
"	34	7	.	.	.	.	
"	35	185	.	.	.	.	} 1885-ig
"	36	.	.	1	.	.	
"	37	14	.	.	.	.	
"	39	.	1	.	.	.	
"	40	.	25	.	.	.	
"	41	.	.	7	.	.	} 1888-ig
"	48	.	18	.	.	.	
V	53	.	33	.	.	.	} 1888-ig
"	59	.	.	3	.	.	
Összesen :		972	394	13	.	.	
<i>II. vágássorozat.</i>							
stb.							

Vágássorozat	Tag	Osztág	Fogantatosított mellékhasználatok			Nyert pénzösszeg vagy érték		Megjegyzés.	
			a mellék- használat neme	terület, me- lyen az foga- ntatosított	részletezés	k. hold	frt		kr
1881. év.									
I	II	15	} Legeltetés	50	} nyári legeltetés	34	} A legeltetés árverés utján adatott ki.		
"	"	17		39					
"	"	19		59					
"	"	20		22					
"	"	21		106					
"	"	22		39					
"	III	23		48					
"	"	24		102					
"	"	25		51					
"	"	30		149					
"	"	31		62	} őszi legeltetés	20			
"	IV	33		49					
"	"	34		7					
"	"	35		185					
"	"	37		14					
	Összesen				972			54	
I	II	16	} fűkaszás	1	}	12	} Árverés utján adatott ki.		
"	III	28		1					
"	IV	36		1					
"	"	41		7					
	Összesen			10		12			
1882. év. stb. stb.									

A) Üzemosztály.

I. vágássorozat.

II. tag,

E l ö i r á s.					F o g a-				
A rovatnak megnevezése, mely alatt az értendő terület a felújítási tervben előfordul	Az osztagnak		Fanem	Ertésmód	Megjegyzés.	Évszám	Alkalmazott		
	egész	értendő					Értett terület	fanem	ertésmód
Első félfordaszakban beerdősítendő tisztás .	1	1	kőris, juhar, szil } és vörös fenyű	foltvetés ültetés					
					1881	1	kőris, juhar, szil } (1 méter távolban 0-1 □ mt.)	foltvetés	
					1883	1	vörös fenyű	ültetés*)	
					Összesen	1	.	.	

*) Az első beerdősítésnél a vetés helyenkint nem sikerülvén, a hézagok vörös fenyű ültetéssel kipótoltattak.

nyilvántartása

22-ik minta.

szerint.

13. osztág.

n a t o s i t á s.															
Felhasználtatott					Ertési költség										
mag		csc- mete	a szállításhoz		mag	csemete	szállítás	elvetés vagy elültetés	védelmi költség		összesen	holdankint			
			igás	gyalog					összeg	összesen					
hectolit.	kilogramm.	drb	napszám		frt	kr	frt	kr			frt	kr	frt	kr	frt
0.2															
0.2															
0.1	.	.	.	1 12	.	15	.	.	60	6	.	.	.	6	75
.	.	1000	.	0.5 2	.	.	.	17	30	1	.	.	.	1	47
0.5	.	1000	.	1.5 14	.	15	.	17	90	7	.	.	.	8	22

nyilvántartása

szerint.

23-ik minta.

tosított értéks													
íteltetés						ertési költség							
tölgy	vörös fenyő	erdei fenyő	fekete fenyő	összesen	Az ültetés költsége	összes ertett terület		összesen		holdankint	Megjegyzés.		
k a t. h o l d					ft	kr	k. h.	ft	kr	ft	kr	ft	kr
A) Ü z e m o s z t á l y .													
1881.													
.	.	.	.	.	.	1	6 75	6 75	.	.	.	.	
.	.	.	.	.	.	12	75	80	6 31	.	.	.	
.	.	.	.	.	.	13	82	55	6 35	.	.	.	

Az üzem eredményei-
a lefolyt 1-ső félfor-
(1881-től)

		E l ő i r á s				F o g a n a -						
Tag	Osztag	tarlasztásra		kihaszná- lásra	tarlasztott							
		e l ő i r t				fa- hozam	valódi	I. t. h. osztályra	300 tm. fa- termésre			
		valódi	I. t. h. osztályra	300 tm. fa- termésre	átszámított					átszámított		
										t e r ü l e t		
		s z á m		katast. hold		töm.	katast. hold					

A) Ü z e m o s z t á l y.

I. vágássorozat.

I.	1-ből	.	.	.	.	17	13·3	11·9
"	2-ből	4	3·1	3·7	1261	4	3·1	3·7
"	3-ből	7	5·5	6·5	2035	7	5·5	6·5
"	4-ből	54	42·4	42·3	12990	54	42·4	42·3
"	5-ből	12	9·4	8·2	3128	12	9·4	8·2
"	6-ből	9	7·1	7·2	2214	9	7·1	7·2
"	7-ből	58	45·6	39·6	12343	58	45·6	39·6
"	8-ből	15	12·0	10·3	3290	9	7·2	6·2
III.	27-ből	15	12·1	8·9	745	11	8·8	6·5
"	28-ből	.	0·1	0·1	23	.	0·1	0·1
"	29-ből	1	0·8	0·8	299	1	0·8	0·8
IV.	38-ből	1	0·8	0·4	71	1	0·8	0·4
"	40-ből	3	3·0	2·9	694	3	3·0	2·9
"	42-ből	2	1·1	0·7	330	.	.	.
"	43-ből	5	4·1	3·6	105	.	.	.
"	45-ből	2	1·3	0·7	222	2	1·3	0·7
Összesen		188	148·4	135·9	39750	188	148·4	137·0

*II. vágás-
stb.*

*) A 8-ik osztag nem lévén kellőleg bevetényülve, a végvágást el kellett szél a hegygerincz körül számos törzset kidöntvén, az osztagot kihasználás és 43-ik osztagból pedig

nek kimutatása

daszakot illetőleg

1890-ig).

n á l a t.

t o s i t á s				Az előíráshoz képest foganatosított							
ki- hasz- nált	tövön maradt ki nem használható	termelési apadék	összes fatömeg	t ö b b		k e v e s e b b					
				valódi	I. t. h. osztályra	300 tm. fatermésre	fatömeg	valódi	I. t. h. osztályra	300 tm. fatermésre	fatömeg
					átszámított				átszámított		
fatömeg			t e r ü l e t		t e r ü l e t		fatömeg				
tömörköbméter			kath. hold		tm.		kath. hold		tm.		

A) Ü z e m o s z t á l y.

I. vágássorozat.

1204	.	200	1404	*)17	13·3	11·9	1404	.	.	.	.	.
1206	.	90	1296	.	.	.	35	.	.	.	.	.
1990	.	150	2140	.	.	.	105	.	.	.	.	.
12111	.	900	13011	.	.	.	21	.	.	.	.	.
2848	.	250	3098	.	.	.	.	.	.	.	.	30
2145	.	160	2305	.	.	.	91	.	.	.	.	.
11480	.	1100	12580	.	.	.	237	.	.	.	.	.
1900	.	100	2000	.	.	.	.	6	4·8	4·1	1290	.
1901	.	160	2061	.	.	.	1316	4	3·3	2·4	.	.
25	.	.	25	.	.	.	2	.	.	.	.	.
290	.	10	300	.	.	.	1	.	.	.	.	.
78	.	.	78	.	.	.	7	.	.	.	.	.
700	.	10	710	.	.	.	16	.	.	.	.	.
.	.	.	.	.	.	.	.	2	1·1	0·7	330	.
.	.	.	.	.	.	.	.	5	4·1	3·6	105	.
210	.	20	230	.	.	.	8	.	.	.	.	.
38088	.	3150	41238	.	.	.	1488	.	.	.	.	.

sorozat.

stb.

halasztani; ellenben az I-ső osztágban az 1882. november 28-án dühöngött alá kellett venni, minek következtében a 27-ik osztágból csak 11 hold, a 42-ik semmi sem lett kihasználva.

n á l a t

Az előíráshoz képest fogatosított										
t ö b b						ke v e s e b b				
gyérités		tisztázó vágat		öngyérülés útján keletkező fekélyes esetleges használat összes előhasználati fatömeg	gyérités		tisztázó vágat		öngyérülés útján keletkező fekélyes esetleges használat összes előhasználati fatömeg	
terület	fatömeg	terület	fatömeg		terület	fatömeg	terület	fatömeg		
khld	tm.	khld	tömörköbméter	khld	tm.	khld	tömörköbméter			
A) Ü z e m o s z t á l y.										
<i>I. vágássorozat.</i>										
.	.	.	14	.	.	14	.	.	.	.
.	.	.	.	86	.	86	.	.	.	.
.	.	.	.	.	.	.	4	.	.	4
.	.	.	.	.	.	14	84	.	.	84
.	.	.	14	86	.	100	14	88	.	88
						12				

Megjegyzés.

M e l l é k h a s z n á l a t o k.

Tag	Osztág	Előírás					Fogantatás					Megjegyzés.	
		legeltetés	makkolttatás	fűkaszállás	alomszedés	kavics- és kőfejtés	Évyszám	legeltetés	makkolttatás	fűkaszállás	alomszedés		kavics- és kőfejtés
A) Üzemosztály.													
<i>I. vágássorozat.</i>													
I	1	.	41	.	.	.	1881	972	.	10	.	.	.
II	15	50	50	.	.	.	1882	972	320	10	.	.	.
"	16	.	.	1	.	.	1883	972	.	3	.	.	.
"	17	39	39	.	.	.	1884	972	.	3	.	.	.
"	19	59	59	.	.	.	1885	972	.	2	.	.	.
"	20	22	22	.	.	.	1886	972	.	.	.	.	.
"	21	106	106	.	.	.	1887	972	294	.	.	.	.
"	22	39	.	.	.	.	1888	972	.	.	.	.	.
III	23	48	.	.	.	.	1889	696	.	.	.	.	.
"	24	102	.	.	.	.	1890	696	.	.	.	.	.
"	25	51	.	.	.	.							
"	28	.	.	1	.	.							
"	30	149	.	.	.	.							
"	31	62	.	.	.	.							
IV	33	39	.	.	.	.							
"	34	7	.	.	.	.							
"	35	185	.	.	.	.							
"	36	.	.	1	.	.							
"	37	14	.	.	.	.							
"	39	.	1	.	.	.							
"	40	.	25	.	.	.							
"	41	.	.	7	.	.							
"	48	.	18	.	.	.							
V	53	.	33	.	.	.							
"	59	.	.	3	.	.							
összesen		972	394	13	.	.							

